

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Janusz KOCHANOWSKI

RPO-551675-II/07/PS

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, *25/02/2010*

Trybunał Konstytucyjny
Warszawa

Sygn. akt U 5/07

Pismo procesowe Rzecznika Praw Obywatelskich

Na podstawie art. 31 ust. 2 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U. Nr 102, poz. 643 z późniejszymi zmianami) wycofuję częściowo mój wniosek z dnia 1 czerwca 2007 r. o stwierdzenie, iż przepisy § 6 ust. 1 i 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2006 r. w sprawie środków przymusu bezpośredniego stosowanych przez funkcjonariuszy Centralnego Biura Antykorupcyjnego (Dz.U. Nr 214, poz. 1575) są niezgodne z art. 15 ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz.U. z 2006 r. Nr 104 poz. 708 ze zmianami) a tym samym z art. 92 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz z art. 41 ust. 1 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie w jakim wniosek ten dotyczy § 6 ust. 1 powołanego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2006 r. w sprawie środków przymusu bezpośredniego stosowanych przez funkcjonariuszy Centralnego Biur Antykorupcyjnego (Dz.U. 214, poz. 1575).

Uzasadnienie

We wniosku skierowanym w dniu 1 czerwca 2007 r. do Trybunału Konstytucyjnego wniosłem o stwierdzenie niekonstytucyjności dwóch przepisów zawartych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2006 r. w sprawie środków przymusu bezpośredniego stosowanych przez funkcjonariuszy Centralnego Biura Antykorupcyjnego (Dz.U. Nr 214, poz. 1575; dalej: rozporządzenia) określających okoliczności stosowania przez funkcjonariuszy Centralnego Biura Antykorupcyjnego środków przymusu bezpośredniego w postaci kajdanek lub prowadnic, a mianowicie § 6 ust. 1 oraz § 6 ust. 2 powołanego rozporządzenia.

Przepisy te określają dwie różne grupy sytuacji stosowania kajdanek lub prowadnic. Unormowanie § 6 ust. 1 rozporządzenia określa materialne podstawy stosowania tych środków przymusu bezpośredniego. Daje możliwość zastosowania tych środków wobec osób skazanych, tymczasowo aresztowanych lub zatrzymanych w celu udaremnienia ucieczki albo zapobieżenia czynnej napaści lub czynnemu oporowi.

Wymienione w § 6 ust. 1 rozporządzenia cele stosowania kajdanek lub prowadnic są niezwykle istotne z punktu widzenia zabezpieczenia prawidłowego, sprawnego i gwarantującego bezpieczeństwo dla wszystkich osób uczestniczących przeprowadzenia czynności przez funkcjonariuszy CBA. Przepis ten nie nakłada na funkcjonariuszy obowiązku stosowania danego środka, stwarza jedynie taką możliwość. Użycie środka uzależnione jest zatem od oceny konkretnej sytuacji na miejscu czynności. Treść tego przepisu oznacza zatem, iż funkcjonariusz CBA prowadzący czynności wobec konkretnej osoby musi samodzielnie dokonać oceny zachowania tej osoby, biorąc przy tym uwagę powagę stawianych takiej osobie zarzutów oraz wcześniej zebrane o niej informacje. O użyciu konkretnego środka przymusu bezpośredniego decydować będzie zatem zespół okoliczności czynności zinterpretowanych w oparciu o kryteria zawarte w ustawie z dnia 9 czerwca 2006 o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz.U. Nr 104, poz. 708 ze zmianami), w tym przede wszystkim w art. 15 ust. 1 i 2 ustawy o CBA, uzupełnione o przesłanki zawarte w omawianym przepisie.

Należy ponadto podkreślić, iż omawiane środki przymusu bezpośredniego mogą być stosowane w praktyce przede wszystkim w przypadku dokonania zatrzymania osoby. W takim przypadku osobie zatrzymanej, zgodnie z art. 14 ust. 2 ustawy o CBA przysługują uprawnienia przewidziane w przepisach Kodeksu postępowania karnego. Osoba taka może zatem złożyć do sądu zażalenie, domagając się zbadania zasadności, legalności oraz prawidłowości zatrzymania (art. 246 § 1 k.p.k.). Sąd, badając prawidłowość zatrzymania, może ocenić - w razie podniesienia zarzutów w tym zakresie - także kwestię stosowania wobec zatrzymanego środków przymusu bezpośredniego.

Przytoczone okoliczności skłaniają mnie do częściowego wycofania mojego wniosku - w zakresie, w jakim dotyczy on § 6 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2006 r. w sprawie środków przymusu bezpośredniego stosowanych przez funkcjonariuszy Centralnego Biura Antykorupcyjnego (Dz.U. Nr 214, poz. 1575).

Natomiast zaskarżony przepis § 6 ust. 2 rozporządzenia zawiera jedynie formalne przesłanki zastosowania kajdanek i prowadnic, stwierdzając, iż środki takie stosuje się na polecenie sądu lub prokuratora albo wobec osób podejrzanych lub oskarżonych o popełnienie przestępstwa przeciwko życiu lub zdrowiu albo skazanych za takie przestępstwa. Unormowanie to wprowadza zarazem nieznaną ustawie o CBA obowiązek zastosowania tych środków przymusu bezpośredniego.

W tym zakresie moja ocena przepisu z punktu widzenia jego zgodności ze wskazanymi we wniosku wzorcami nie uległa zmianie i wniosek pozostaje nadal aktualny.

A handwritten signature in black ink, reading "Jan Lechowicz". The signature is written in a cursive style with a long, sweeping stroke for the first letter 'J'.